

Genre: Roman
Titel: Den klaraste källan i Ensligheten
Författare: Karin Erlandsson
Omslag: Sara Acedo
Förlag: Bokförlaget Forum och Schildts & Söderströms
Sidantal: 151

Det finns böcker som fungerar som en varm filt man kan ta till när man är frusen och trött, och en sådan bok är Karin Erlandsson "Den klaraste källan i Ensligheten". I sin nyutkomna roman undersöker författaren vår längtan efter, och vårt behov av, att ha något att tro på. Hon skriver om hopp och kärlek, och om lögnen som vi tar till när sanningen är för svår.

Två kärasten bor tillsammans i en lägenhet. Elin har en karriär som armbryterska bakom sig medan Marissa (att hon heter så får vi veta först senare, mamman kallas hon genomgående) har ett krånglande hjärta: än rusar det, än dröjer det mellan slag ett och två. Men Marissa drömmer samma dröm tre gånger om och den ger henne hopp: En källa med klart vatten och magiska egenskaper har uppenbarats för henne, och egendomligt nog har också Elin drömt om vatten. I drömmarna finns ledtrådar till källans position, och utan tvekan hoppar de två in i bilen och lämnar sitt gamla liv bakom sig. Med hjälp av en karta ger de sig ut på vägarna för att leta efter det helande vattnet.

Den som berättar historien för oss om källan i Ensligheten är deras son Kraken, ännu i mammas mage när hon och Elin finner det helande vattnet, men Kraken har hört berättelsen om källan så många gånger att han kan den utantill. När Elin och Marissa anländer till källan är Marissa svag, men redan efter några klunkar vatten ur Elins kupade händer stillar hjärtat sig, och efter att ha druckit sig otörstig sker miraklet, ställer Marissa sig upp och springer sig varm som vem som helst med ett friskt hjärta.

Intill källan finns ett nedgången hus som paret får arrendera av kommunen. Elin och Marissa ska göra huset beboeligt och källans flöde starkare och klarare. De vill dela med sig av det helande vattnet, människan behöver hopp, menar Elin. Först måste dock ett staket byggas runt källan, för vattnet ska inte vara gratis. Trots provsmakning och flera vittnesmål på vattnets läkande kraft är det ändå sparsamt med besökare. Och än mer obegripligt: hur kan den som har en funktionsnedsättning som av andra betraktas som ett allvarligt handikapp låta bli att dricka av vattnet – och kanske bli återställd – med motiveringen: "Jag vill inte att hela mitt liv ska ha varit fel." Det handlar således inte bara om vad vi väljer att tro på, utan också om de val vi gör och det pris vi betalar med våra känslor, det som gör oss till de vi är.

Att vi får historien ur ett barns perspektiv ger författaren en annan ingång i berättelsen än den hon skulle ha fått om det var en vuxen som berättade. Ett barn som Kraken, som får vara och duga precis som han är, behöver inte lägga band på sig själv, hans tankar och funderingar får sväva fritt. Barnets språk är också mer direkt och mer fantasifullt än en vuxens, barnet gör associationer som den vuxna inte gör, som till exempel när Kraken jämför hoppet med en reservnyckel; precis som man har en reservnyckel till hemmet är det bra att ha ett hopp i reserv om man tappar det första.

Kraken får en vän, Trevor. Hans mamma är död, säger han, och tar med sig Kraken till kyrkogården. Kraken som har problem med att läsa kan inte tyda alla bokstäverna på gravstenen, men Trevor säger att det står hans mammas namn på den.

Trevor är både utåtagerande och hemlighetsfull och när Kraken efter många om och men äntligen får komma hem till honom sammanfattar Kraken sina intryck i två meningar som säger allt: ”Stugan doftar inte som hemma. Det doftar som om ingen kokar mat eller stryker kläder eller ritar med tuschpennor här.”

I snart trettio böcker har Karin Erlandsson obehindrat rört sig mellan olika genrer, och hon författar lika gärna för de allra minsta som för tolvåringen och den vuxna. Självt är hon ointresserad av etiketter: ”För mig som författare spelar det ingen roll om jag skriver för barn eller vuxna, berättelsen står i centrum”, skriver hon i ”Alla orden i mig” (2019).

”Den klaraste källan i Ensligheten” är med sina 151 sidor en fullödig roman med omsorg om varje ord och med en exakthet som för tankarna till poesin. Språket är ett med berättarrösten, den här historien skulle inte ha kunnat berättas på något annat sätt.

Yvonne Granqvist